

i Institututt for fysikk

Eksamensoppgave i TFY4215 Innføring i kvantefysikk

Eksamensdato: 18. august 2020

Eksamensstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpekode/Tillatte hjelpeidler: A / Alle hjelpeidler tillatt

Faglig kontakt under eksamen: Jon Andreas Støvneng

Tlf.: 45 45 55 33   **Epost:** jon.stovneng@ntnu.no

Teknisk hjelp under eksamen: [NTNU Orakel](#)

Tlf: 73 59 16 00

ANNEN INFORMASJON:

- Faglig kontaktperson skal fortrinnsvis kun kontaktes dersom det er feil eller mangler i oppgavesettet.
- Besvarelsen din i Inspera Assessment lagres automatisk. Jobber du i andre programmer – husk å lagre underveis.
- Eksamen skal være et individuelt, selvstendig arbeid. Det er tillatt å bruke hjelpeidler.
- Hvis det oppstår behov for å gi beskjeder til kandidatene underveis i eksamen (f.eks. ved feil i oppgavesettet), vil dette bli gjort via varslinger i Inspera. Et varsel vil dukke opp som en dialogboks på skjermen i Inspera. Du kan finne igjen varselet ved å klikke på bjella øverst i høyre hjørne på skjermen. Det vil i tillegg bli sendt SMS til alle kandidater for å sikre at ingen går glipp av viktig informasjon. Ha mobiltelefonen din tilgjengelig.
- 40 flervalgsoppgaver med lik vekt. Kun ett svar er korrekt på hver oppgave. 1 poeng for riktig svar. 0 poeng for feil svar eller intet svar.

OM LEVERING:

- **Besvarelsen din leveres automatisk når eksamenstida er ute og prøven stenger**, forutsatt at minst én oppgave er besvart. Dette skjer selv om du ikke har klikket «Lever og gå tilbake til Dashboard» på siste side i oppgavesettet. Du kan gjenåpne og redigere besvarelsen din så lenge prøven er åpen. Dersom ingen oppgaver er besvart ved prøveslutt, blir ikke besvarelsen din levert.
- **Trekk fra eksamen:** Ønsker du å levere blankt/trekke deg, gå til hamburgermenyen i øvre høyre hjørne og velg «Lever blankt». Dette kan ikke angres selv om prøven fremdeles er åpen.
- **Tilgang til besvarelse:** Du finner besvarelsen din i Arkiv etter at sluttida for eksamen er passert.

- 1 Hva er midlere de Broglie-bølgelengde for en gass med C₂H₆ - molekyler ved romtemperatur (300 K)? Atomære masser for C og H er hhv omtrent 12u og 1u.

Velg ett alternativ

- 19.1 pm
- 15.7 pm
- 17.1 pm
- 21.9 pm
- 36.6 pm
- 26.5 pm

Maks poeng: 1

- 2 Frigjøringsarbeidet i As er 3.75 eV. Hva slags bølgelengder har fotoner som kan gi fotoelektrisk effekt i dette metallet?

Velg ett alternativ

- $\lambda < 387$ nm
- $\lambda < 262$ nm
- $\lambda < 458$ nm
- $\lambda < 330$ nm
- $\lambda < 302$ nm
- $\lambda < 547$ nm

Maks poeng: 1

- 3 $5.5 \cdot 10^{11}$ røntgenfotoner fra en In-anode, per sekund, med en midlere bølgelengde 51.2 pm, faller normalt inn mot en flate på 1.0 cm^2 . Hva er intensiteten, i enheten W/m^2 ?

Velg ett alternativ

- 9.2
- 1.4
- 21.3
- 62.5
- 3.2
- 15.6

Maks poeng: 1

- 4 Atomære enheter oppnås ved å sette tallverdien av m_e (elektronmassen), e (elementærladningen), $\hbar$ (den reduserte Plancks konstant) og $4\pi\varepsilon_0$ (den inverse coulombkonstanten) lik 1. Det innebærer at størrelsen $\hbar/a_0 \simeq 1.99 \cdot 10^{-24} \text{ kg m/s}$ tilsvarer 1 atomær enhet for impuls.

Hva er da impulsen, angitt i atomær enhet, til fotoner med bølgelengde 400 nm?

Velg ett alternativ:

- $6.0 \cdot 10^{-4}$
- $5.1 \cdot 10^{-4}$
- $5.5 \cdot 10^{-4}$
- $6.6 \cdot 10^{-4}$
- $8.3 \cdot 10^{-4}$
- $7.4 \cdot 10^{-4}$

Maks poeng: 1

5 Hva er bølgelengden til metanmolekyler med masse $16u$ og hastighet 16 m/s ?

Velg ett alternativ:

- 0.44 nm
- 54 pm
- 77 pm
- 0.12 nm
- 1.6 nm
- 0.21 nm

Maks poeng: 1

6 En relativistisk partikkel har masse 80.4 MeV/c^2 og kinetisk energi lik 4 ganger partikkelenes hvileenergi mc^2 . Hva er da partikkelenes impuls, i enheten GeV/c ?

Velg ett alternativ:

- 0.394
- 0.300
- 0.866
- 3.63
- 0.540
- 1.63

Maks poeng: 1

- 7 I atomære enheter er tallverdien av Bohrradien a_0 lik 1. Hva er da, i atomære enheter, baneradien i 1. eksiterte tilstand i O^{7+} i henhold til Bohrs atommodell?

Velg ett alternativ:

2.25

1.13

1.50

0.67

1.00

0.50

Maks poeng: 1

- 8 I atomære enheter, med $\hbar = e = a_0 = m_e = 1$, gir Bohrs atommodell en banefart lik 1 for elektronet i hydrogenatomets grunntilstand. Hva gir Bohrmodellen da for banefarten til elektronet i 1. eksiterte tilstand i F^{8+} , målt i atomære enheter?

Velg ett alternativ:

2.33

4.50

2.00

5.00

4.00

1.67

Maks poeng: 1

- 9** Et elektron (masse m_e) befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn som er plassert på intervallet $0 < x < L$, med bredde $L = 3.0 \text{ nm}$ og konstant potensial $V = 0$. Anta at elektronet foretar en overgang fra 2. eksisterte tilstand til grunntilstanden slik at det sendes ut et foton. Hva er omtrent fotonets bølgelengde, i enheten mikrometer?

Velg ett alternativ:

- 6.6
- 34
- 3.7
- 1.7
- 27
- 20

Maks poeng: 1

- 10** Et elektron (masse m_e) befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn som er plassert på intervallet $0 < x < L$, med bredde $L = 5.00 \text{ nm}$ og konstant potensial $V = 0$. Anta at elektronet beskrives av den ikke-stasjonære tilstanden

$$\Psi(x, t) = \frac{1}{\sqrt{2}} \psi_2(x) e^{-iE_2 t/\hbar} + \frac{1}{\sqrt{2}} \psi_3(x) e^{-iE_3 t/\hbar}.$$

Med hvilken frekvens, målt i enheten THz, oscillerer nå sannsynlighetstettheten $|\Psi(x, t)|^2$?

($1 \text{ THz} = 10^{12} \text{ Hz}$)

Velg ett alternativ:

9.2

7.1

12.6

5.6

18.1

28.3

Maks poeng: 1

- 11 Et elektron (masse m_e) befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn på intervallet $0 < x < L$, med konstant potensial $V = 0$. Anta at elektronet befinner seg i 2. eksiterte tilstand $\psi_3(x) = \sqrt{2/L} \sin(3\pi x/L)$. Hva er sannsynligheten for at en måling av elektronets posisjon gir en verdi mellom 0 og $4L/5$?

Oppgitt: $\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$

Velg ett alternativ:

- 0.6505
- 0.3495
- 0.8261
- 0.7281
- 0.5963
- 0.7688

Maks poeng: 1

- 12** Et elektron (masse m_e) befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn på intervallet $0 < x < L$, med konstant potensial $V = 0$. Anta at elektronet ved tidspunktet $t = 0$ befinner seg i den normerte tilstanden

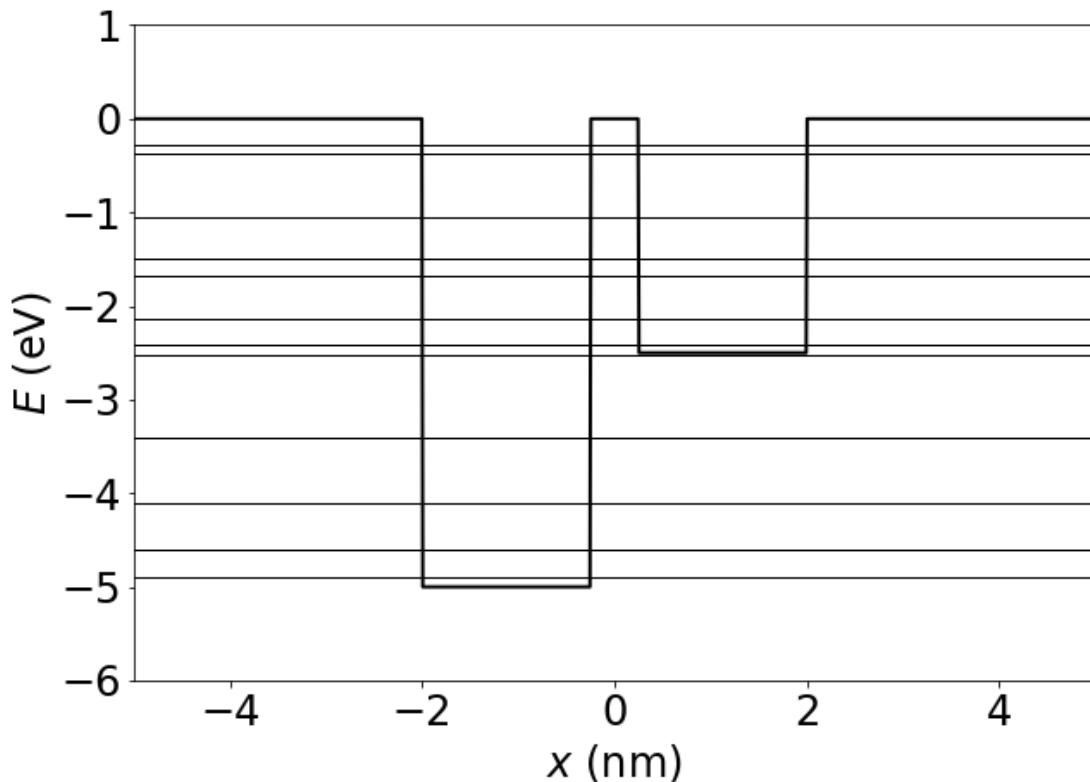
$$\Psi(x, 0) = \frac{1}{4} \psi_1(x) + \frac{1}{4} \psi_3(x) + \frac{1}{4} \psi_5(x) + c_7 \psi_7(x).$$

Hva er da sannsynligheten for at en måling av elektronets energi gir verdien E_7 ?

Velg ett alternativ:

- 0.9167
- 0.8125
- 0.9388
- 0.6667
- 0.8800
- 0.9531

Maks poeng: 1

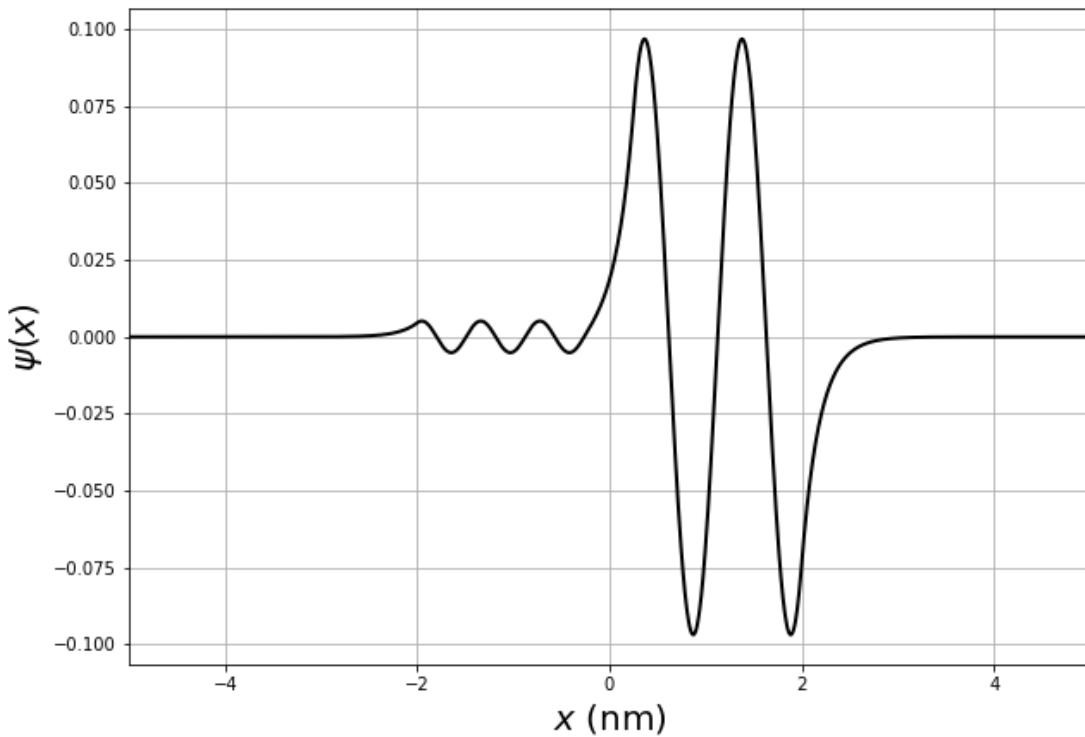
Et elektron befinner seg i det asymmetriske dobbelbrønnpotensialet illustrert i figuren over. Brønndybden er hhv 5.00 eV (til venstre) og 2.50 eV (til høyre), og hver brønn har bredde 1.75 nm . Barrieren mellom de to brønnene har bredde 0.50 nm . Nullpunkt for potensialet er valgt mellom og på hver side av de to brønnene.

I figuren er energien til systemets i alt 12 bundne (romlige) tilstander markert med horisontale linjer. Hva er omtrent energienverdien til 9. eksiterte (romlige) tilstand?

Velg ett alternativ:

- 2.41 eV
- 4.60 eV
- 3.41 eV
- 0.29 eV
- 1.05 eV
- 1.67 eV

Maks poeng: 1

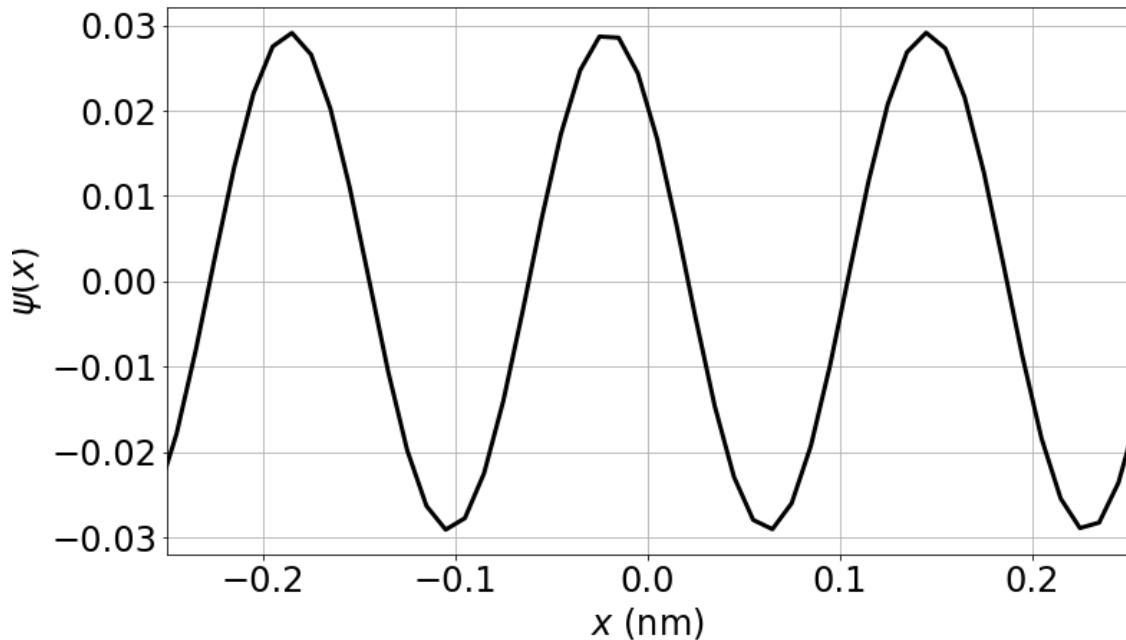
Figuren over viser en av de bundne energientilstandene for dobbelbrønnen i forrige oppgave. Hva er tilhørende energienverdi?

Velg ett alternativ:

- 3.41 eV
- 1.67 eV
- 2.41 eV
- 1.05 eV
- 0.29 eV
- 4.60 eV

Maks poeng: 1

15

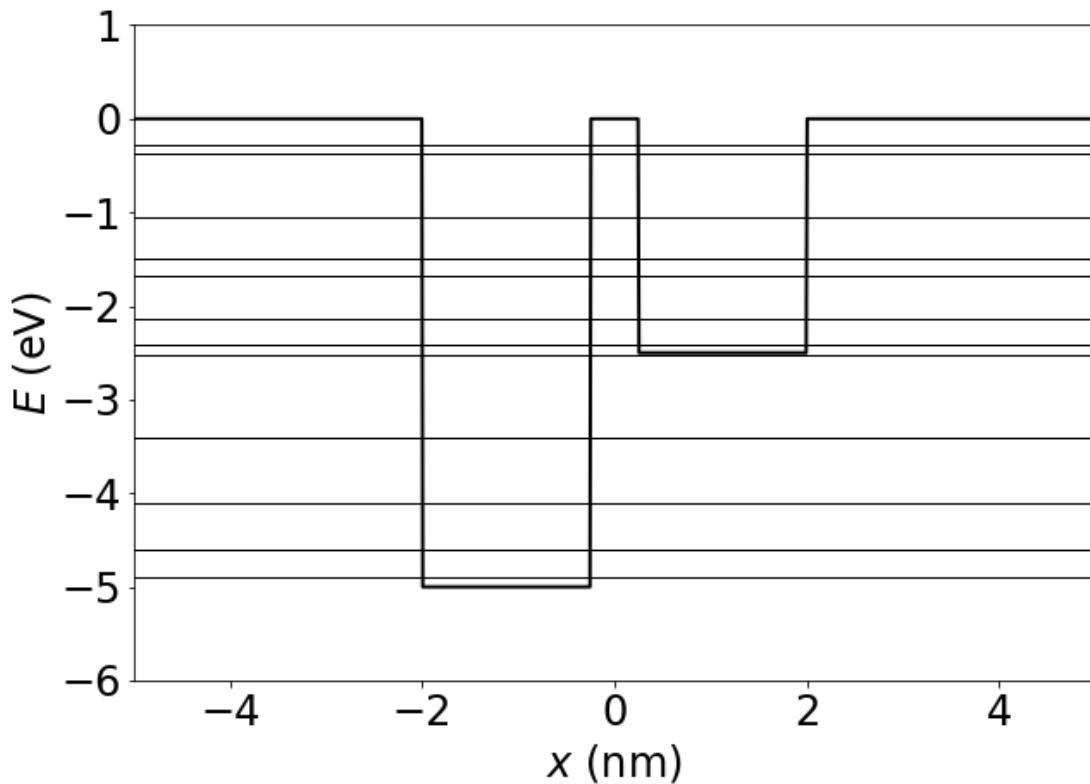

Figuren over viser en av de ubundne energiegentilstandene for dobbelbrønnen i oppgave 13, på det 0.5 nm brede intervallet der barrieren mellom brønnene befinner seg. Figuren kan brukes til å estimere tilhørende energienivåverdi. Ditt estimat er nærmest verdien ...

Velg ett alternativ:

- 84 eV
- 54 eV
- 114 eV
- 24 eV
- 174 eV
- 144 eV

Maks poeng: 1

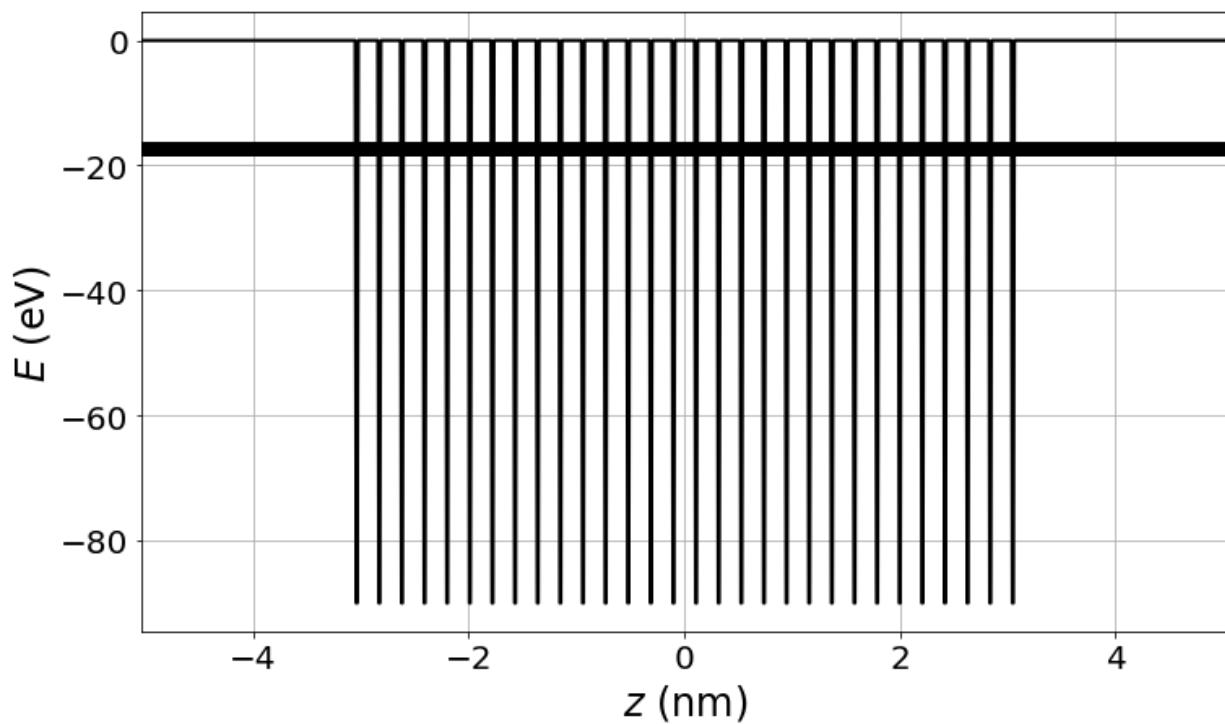

Dobbelbrønnen i oppgave 13 (figur fra oppgave 13 gjentas her) benyttes som en forenklet endimensjonal modell for molekylet HF (hydrogenfluorid, atomnumre hhv 1 og 9). Anta at elektronene ikke vekselvirker med hverandre, men at de er partikler med spinn $1/2$ som adlyder Paulis eksklusjonsprinsipp. Hva er omrent dette molekylets totale energi (dvs: summen av alle elektronenes energi) i grunntilstanden?

Velg ett alternativ:

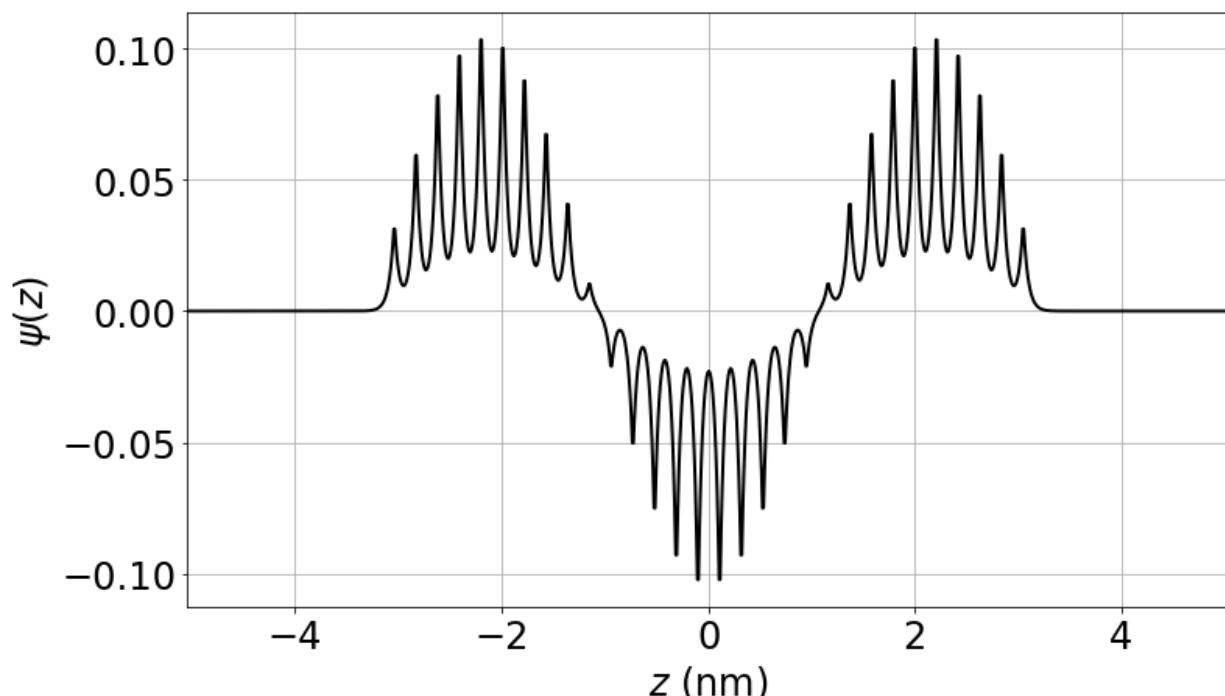
- 49 eV
- 39 eV
- 69 eV
- 89 eV
- 59 eV
- 79 eV

Maks poeng: 1

Som modell for en krystall bruker vi potensialet i figuren ovenfor. Det består av 30 potensialbrønner, hver med bredde 0.020 nm og potensial lik -90 eV, adskilt av potensialbarrierer, hver med bredde 0.190 nm og potensial 0 eV. På høyre og venstre side er potensialet konstant med verdi 0 eV. Den tykke horisontale linjen angir energienivåene til de 30 bundne (romlige) tilstandene for elektroner i dette potensialet. Energivårene ligger så tett at de danner et kvasikontinuerlig energibånd (mellan -18.03 eV og -16.44 eV).

Figuren nedenfor viser en av disse bundne tilstandene:

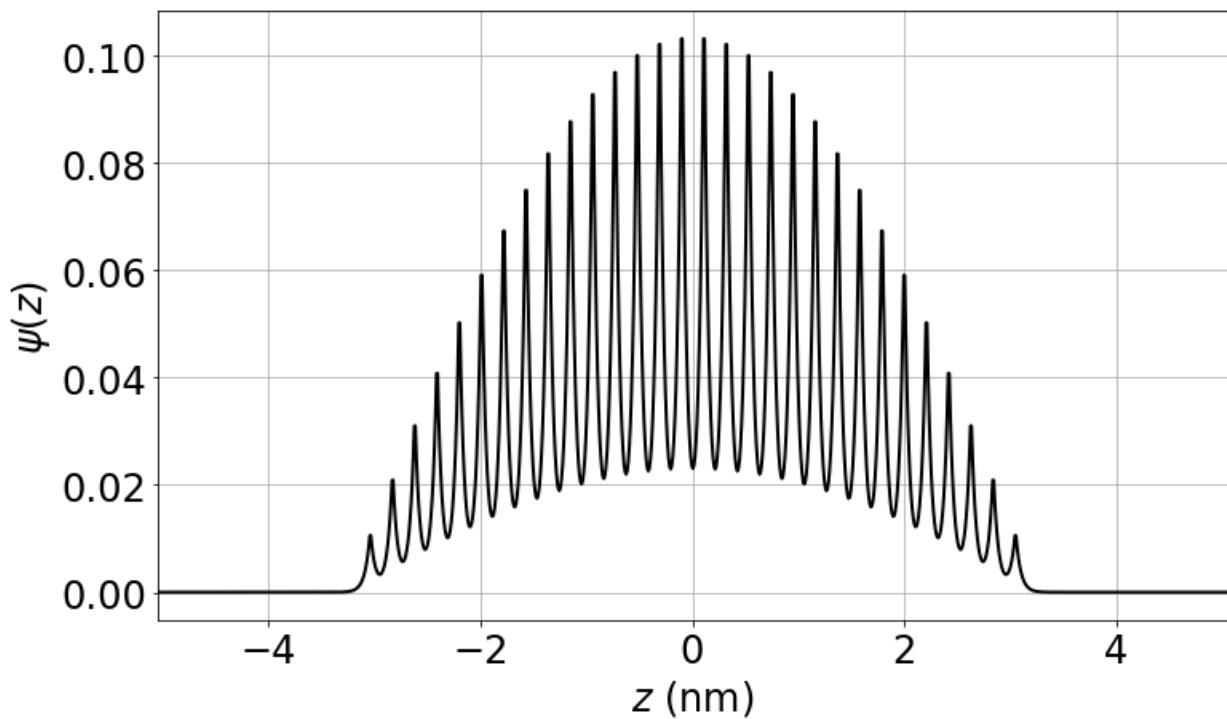

Hvilken tilstand er dette?

Velg ett alternativ:

- 3. eksisterte tilstand
- 30. eksisterte tilstand
- 29. eksisterte tilstand
- Grunntilstanden
- 2. eksisterte tilstand
- 1. eksisterte tilstand

Maks poeng: 1

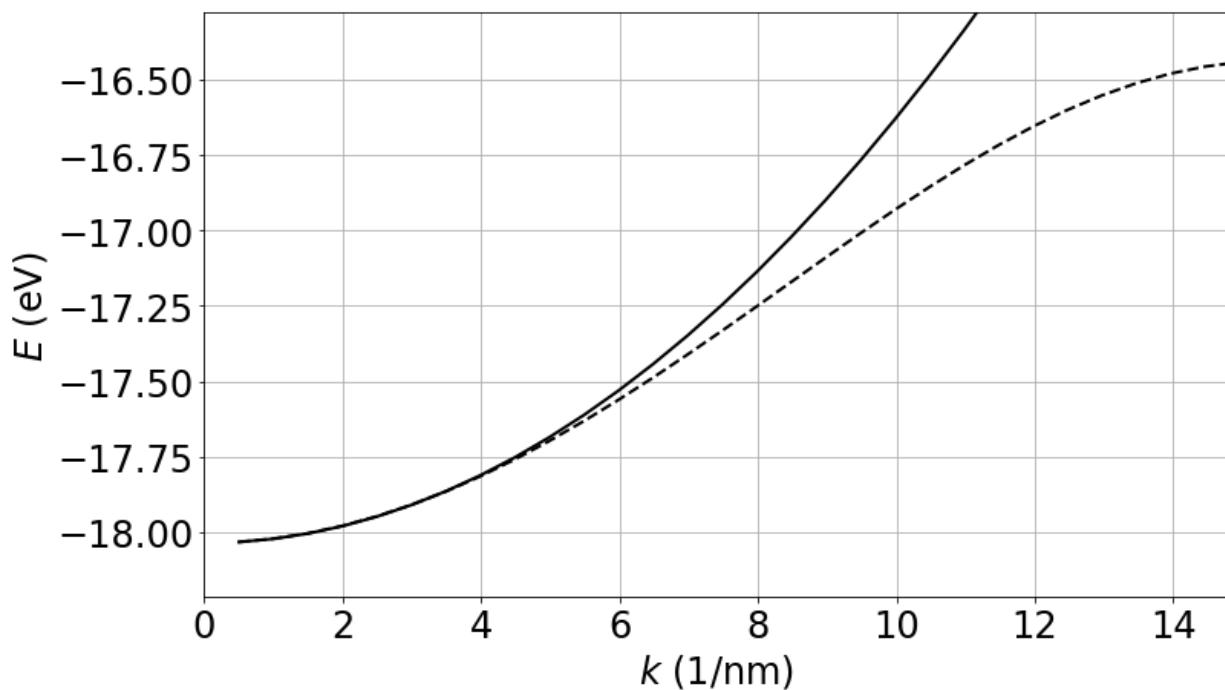
Bølgefunksjonene i det periodiske potensialet i forrige oppgave kan, på intervallet $-3.14 \text{ nm} < z < 3.14 \text{ nm}$ med god tilnærming, skrives på formen

$$\psi(z) = u(z) \sin kz \quad \text{eller} \quad \psi(z) = u(z) \cos kz$$

der funksjonen $u(z)$ har samme periodisitet som "krystallen". (Dette er Blochs teorem.) Hva er, i enheten nm^{-1} , omtrent verdien av størrelsen k for bølgefunksjonen i figuren ovenfor?

Velg ett alternativ:

- 12.6
- 1.57
- 1.00
- 3.14
- 0.50
- 6.28

Størrelsen k i forrige oppgave er bølgetallet til elektronene i det periodiske potensialet. Den stiplede linjen i figuren ovenfor angir sammenhengen mellom energien E og bølgetallet k for de 30 bundne tilstandene. (Dvs: Den stiplede linjen interpolerer mellom de 30 sammenhørende verdiene av E og k .) Den heltrukne linjen er en kvadratisk tilnærming på formen

$$E(k) = E(0) + \frac{\hbar^2 k^2}{2m^*}$$

med $E(0) = -18.036$ eV. Vi ser at den kvadratiske tilnærmingen er meget god for små verdier av k . Med andre ord, elektroner med energi like over bunnen av energibåndet oppfører seg som frie elektroner, med en effektiv masse m^* som ikke nødvendigvis er lik elektronets "egentlige" masse m_e . Hva er elektronenes effektive masse her?

Velg ett alternativ:

- $2.68 m_e$
- $3.68 m_e$
- $1.68 m_e$
- $6.68 m_e$
- $4.68 m_e$
- $5.68 m_e$

I oppgavene 20 - 22 betrakter vi molekylet CO_2 . I den ene av vibrasjonsmodene i CO_2 står karbonatomet (grå, i midten) i ro mens de to oksygenatomene (røde, på hver sin side av karbonatomet) svinger fram og tilbake (langs molekylets akse) omkring hver sin likevektsposisjon, slik at molekylets massesenter til enhver tid står i ro. Det er med andre ord snakk om en vekselvis forlengelse og sammenpressing av de to C-O-bindingene, en såkalt symmetrisk strekk. Vibrasjonsfrekvensen er i en nøyaktig kvantemekanisk beregning funnet å være 38.76 THz. Et oksygenatom har masse 16u. Dersom vi beskriver denne vibrasjonsbevegelsen som en enkel harmonisk oscillator, hva er fjærkonstanten, angitt i enheten N/m?

Velg ett alternativ:

- 2595
- 1065
- 3105
- 1575
- 3615
- 2085

Maks poeng: 1

- 21** I en gass med CO₂-molekyler er sannsynligheten for at et gitt molekyl har vibrasjonsenergi $E_n = (n + 1/2)\hbar\omega$ proporsjonal med boltzmannfaktoren $\exp(-E_n/k_B T)$. Her er k_B Boltzmanns konstant, og T er gassens (absolutte) temperatur. La N_0 og N_1 angi antall molekyler som befinner seg i henholdsvis grunntilstanden og 1. eksiterte vibrasjonstilstand, med hensyn på den symmetriske strekkbevegelsen diskutert i forrige oppgave. Hvor stort er forholdet N_1/N_0 i en CO₂ - gass ved 250 K?

Velg ett alternativ:

- 0.0006
- 0.006
- 0.000006
- 0.00006
- 0.6
- 0.06

Maks poeng: 1

- 22 Anta at CO_2 kan betraktes som en stiv rotator, med C-O bindingslengde 117.7 pm. I en gass med slike molekyler er sannsynligheten for at et gitt molekyl har rotasjonsenergi $K_l = l(l+1)\hbar^2/2I_0$ proporsjonal med boltzmannfaktoren $\exp(-K_l/k_B T)$. Her er I_0 molekylets treghetsmoment, og $l = 0, 1, 2, \dots$ er dreieimpulskvantetallet. La N_0 og N_1 angi antall molekyler som befinner seg i henholdsvis grunntilstanden og 1. eksiterte rotasjonstilstand. Ved hvilken temperatur T er forholdet $N_1/N_0 = 1/2$ i en gass med slike molekyler?

Velg ett alternativ:

- 157 mK
- 1.57 K
- 1.57 mK
- 157 K
- 15.7 mK
- 15.7 K

Maks poeng: 1

23 I oppgavene 23 - 25 betrakter vi en tredimensjonal harmonisk oscillator,

$$V(r) = \frac{1}{2}m\omega^2(x^2 + 4y^2 + 9z^2)$$

med energiegenfunksjoner

$$\psi_{n_x n_y n_z}(x, y, z) = \psi_{n_x}(x) \psi_{n_y}(y) \psi_{n_z}(z) \quad (n_x, n_y, n_z = 0, 1, 2, \dots)$$

på produktform, med envariabelfunksjoner som i formelvedlegget.

Hva er (den romlige) degenerasjonsgraden til energinivået $7\hbar\omega$?

Velg ett alternativ:

5

2

7

3

4

6

Maks poeng: 1

24 Hva er energien i tilstanden ψ_{123} ?

Velg ett alternativ:

$17\hbar\omega$

$11\hbar\omega$

$5\hbar\omega$

$14\hbar\omega$

$8\hbar\omega$

$20\hbar\omega$

Maks poeng: 1

25 Hva er pariteten til tilstanden $\psi_{n_x n_y n_z}$?

Velg ett alternativ:

- $(-1)^{n_x + n_y + n_z}$
- $+1$
- $(-1)^{n_x + 2n_y + 3n_z}$
- $\sqrt{n_x^2 + n_y^2 + n_z^2}$
- $\sqrt{n_x^2 + 4n_y^2 + 9n_z^2}$
- -1

Maks poeng: 1

26 Et endimensjonalt potensial $V(x)$ er konstant lik $V_0 > 0$ på et intervall $-a < x < 0$ og konstant lik 0 på et intervall $0 < x < a$. En energiegentilstand med energi $0 < E < V_0$ kan da, for en partikkell med masse m , uttrykkes på formen $\psi(x) = A \exp(\kappa x) + B \exp(-\kappa x)$ på $-a < x < 0$ og $\psi(x) = C \exp(ikx) + D \exp(-ikx)$ på $0 < x < a$. Hva er riktig uttrykk for størrelsen κ ?

Velg ett alternativ:

- $\hbar/V_0$
- $(V_0 - E)/\hbar$
- $\sqrt{2m(V_0 - E)/\hbar^2}$
- $\sqrt{2mV_0/\hbar^2}$
- $\sqrt{2mE/\hbar^2}$
- $\sqrt{\hbar/2m(V_0 - E)}$

Maks poeng: 1

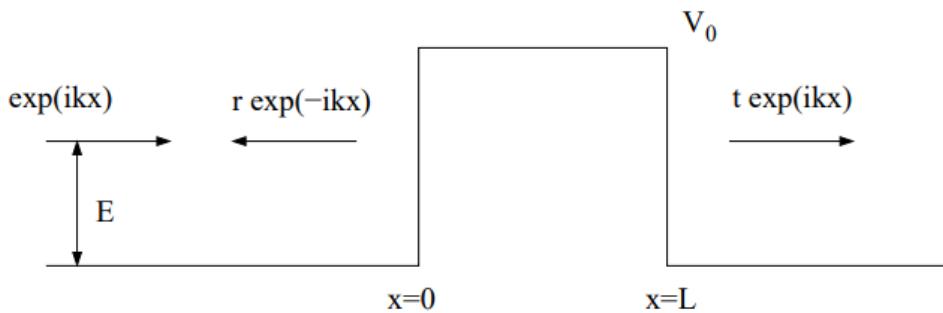
- 27** Et endimensjonalt potensial $V(x)$ er konstant lik $V_0 > 0$ på et intervall $-a < x < 0$ og konstant lik 0 på et intervall $0 < x < a$. En energiegentilstand med energi $0 < E < V_0$ kan da, for en partikkel med masse m, uttrykkes på formen
 $\psi(x) = A \exp(\kappa x) + B \exp(-\kappa x)$ på $-a < x < 0$ og
 $\psi(x) = C \exp(ikx) + D \exp(-ikx)$ på $0 < x < a$. Hva er riktig uttrykk for størrelsen k ?

Velg ett alternativ:

- $\sqrt{2mE/\hbar^2}$
- $\sqrt{2mV_0/\hbar^2}$
- $\hbar/V_0$
- $(V_0 - E)/\hbar$
- $\sqrt{2m(V_0 - E)/\hbar^2}$
- $\sqrt{\hbar/2m(V_0 - E)}$

Maks poeng: 1

- 28 Oppgavene 28 - 30 dreier seg om endimensjonal elastisk spredning av elektroner mot en potensialbarriere:

Innledning:

Et elektron som kommer inn fra venstre, med veldefinert impuls $p_i = \hbar k$, kinetisk energi $E(k) = \hbar^2 k^2 / 2m^*$ og effektiv masse m^* , beskrives med den plane bølgen $\psi_i(x) = \exp(ikx)$. Elektronet har en viss sannsynlighet for å bli reflektert og en (resterende) sannsynlighet for å bli transmittert. Et reflektert elektron kan beskrives med $\psi_r(x) = r \exp(-ikx)$ mens et transmittert elektron kan beskrives med $\psi_t(x) = t \exp(ikx)$. Dette systemet kan realiseres med lagdelte halvleidermaterialer, med f eks AlGaAs som barriere ($0 < x < L$) mellom GaAs "kontakter" ($x < 0$ og $x > L$). Den angitte potensialprofilen ($V(x) = 0$ i kontaktene og $V(x) = V_0$ i barrieren) representerer da laveste tillatte energi for elektroner i ledningsbåndet i det aktuelle materialet. Det oppgis at transmisjonssannsynligheten for $E \leq V_0$ er

$$T = \left[1 + \frac{\sinh^2(k_0 L \sqrt{1-E/V_0})}{4(1-E/V_0)E/V_0} \right]^{-1}$$

og for $E \geq V_0$

$$T = \left[1 + \frac{\sin^2(k_0 L \sqrt{E/V_0 - 1})}{4(E/V_0 - 1)E/V_0} \right]^{-1}$$

Her er $k_0 = \sqrt{2m^*V_0}/\hbar$.

Opplysninger gitt så langt gjelder for oppgavene 28 og 29.

Anta følgende parameterverdier i denne og i neste oppgave:

$$V_0 = 250 \text{ meV}, \quad L = 3.20 \text{ nm}, \quad m^* = 0.33 m_e$$

Hva er transmisjonssannsynligheten for et innkommende elektron som har energi $E = 4V_0/5$?

Velg ett alternativ:

- 0.067
- 0.027
- 0.047
- 0.077
- 0.037
- 0.057

Maks poeng: 1

- 29** Med samme parameterverdier som i forrige oppgave, hva er minste energi E som gir transmisjonssannsynlighet $T = 1$?

Velg ett alternativ:

- 460 meV
- 760 meV
- 260 meV
- 560 meV
- 660 meV
- 360 meV

Maks poeng: 1

30 Anta i denne oppgaven følgende parameterverdier:

$$V_0 \rightarrow \infty, \quad L \rightarrow 0, \quad m^* = 0.33 m_e$$

Anta at deltafunksjonsbarrieren har "styrke" $\beta = V_0 L = 3.3$ i enheten eV · nm.

Hva er da transmisjonssannsynligheten når elektronets energi er $E = 3.3$ eV ?

Velg ett alternativ:

- 0.12
- 0.45
- 0.56
- 0.34
- 0.67
- 0.23

Maks poeng: 1

31 Oppgavene 31 - 35 dreier seg om tilstander i hydrogenatomet,

$$\psi_{nlm}(r, \theta, \phi) = R_{nl}(r)Y_{lm}(\theta, \phi)$$

For et elektron i tilstanden ψ_{651} , hva er vinkelen mellom xy -planet og dreieimpulsvektoren $\mathbf{L}$?

Velg ett alternativ:

- 11°
- 41°
- 51°
- 31°
- 61°
- 21°

Maks poeng: 1

32 Radialfunksjonen for $6h$ - tilstander er på formen

$$R_{65}(r) \sim r^5 \exp(-r/6a_0).$$

I hvilken avstand fra atomkjernen (origo) er radialtettheten $(rR_{65})^2$ størst?

Velg ett alternativ:

- $16a_0$
- $12a_0$
- $25a_0$
- $30a_0$
- $11a_0$
- $36a_0$

Maks poeng: 1

33 Hvor ligger "tyngdepunktet" $\langle \mathbf{r} \rangle$ for tilstanden

$$\frac{1}{5} \left(\sqrt{5}\psi_{200} + \sqrt{10}i\psi_{300} + \sqrt{10}\psi_{500} \right) ?$$

Velg ett alternativ:

- I origo
- På z-aksen
- På y-aksen
- På x-aksen
- På linjen $y=z$ i yz -planet
- På linjen $x=z$ i xz -planet

Maks poeng: 1

- 34** De sfæriske harmoniske $Y_{lm}(\theta, \phi)$ kan alternativt uttrykkes ved hjelp av kartesiske koordinater. Bortsett fra en normeringskonstant, hvordan uttrykkes $Y_{30} \sim 5 \cos^3 \theta - 3 \cos \theta$ i kartesiske koordinater?

Velg ett alternativ:

- $\frac{(x+iy)^3}{r^3}$
- $\frac{(x+y+z)^3}{r^3}$
- $\frac{(x+iy)z^2}{r^3}$
- $\frac{x^2y+y^2z+xz^2}{r^3}$
- $\frac{z(5z^2-3r^2)}{r^3}$
- $\frac{x^3+y^3+z^3}{r^3}$

Maks poeng: 1

- 35** Et elektron i tilstanden ψ_{651} gjennomgår en overgang til tilstanden ψ_{541} i et hydrogenatom. Hva er bølgelengden til det emitterte fotonet?

Velg ett alternativ:

- 6553 nm
- 3886 nm
- 4775 nm
- 5664 nm
- 2997 nm
- 7442 nm

Maks poeng: 1

36 Oppgave 36 - 38: Spinn-1/2-partikkel.

En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i spinntilstanden

$$\chi = A \begin{pmatrix} 3i + 3 \\ 5i + 5 \end{pmatrix}$$

Dersom normeringskonstanten A velges som et positivt reelt tall, hva er dens verdi?

Velg ett alternativ

$1/\sqrt{78}$

$1/\sqrt{38}$

$1/\sqrt{58}$

$1/\sqrt{68}$

$1/\sqrt{88}$

$1/\sqrt{48}$

Maks poeng: 1

37 En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i den normerte spinntilstanden

$$\chi = \frac{1}{\sqrt{30}} \begin{pmatrix} 2i \\ 1 - 5i \end{pmatrix}$$

Hva er $\langle S_z \rangle$?

Velg ett alternativ

$11\hbar/30$

$7\hbar/15$

$-\hbar/15$

$\hbar/15$

$-11\hbar/30$

$-7\hbar/15$

Maks poeng: 1

38 En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i den normerte spinntilstanden

$$\chi = \frac{1}{\sqrt{33}} \begin{pmatrix} 4i \\ 1 - 4i \end{pmatrix}$$

Hva er ΔS_x ?

Velg ett alternativ:

- $0.395\hbar$
- $0.122\hbar$
- $0.575\hbar$
- $0.665\hbar$
- $0.445\hbar$
- $0.285\hbar$

Maks poeng: 1

39 Hva er kommutatoren $[\hat{L}_x, \hat{p}_x]$?

Velg ett alternativ:

- $i\hbar$
- $i\hbar\hat{p}_z$
- $-i\hbar\hat{p}_y$
- $-i\hbar y$
- Null
- $i\hbar x$

Maks poeng: 1

40 Hva er kommutatoren $[\hat{p}_x, x^2]$?

Velg ett alternativ:

$2\hbar x/i$

$i\hbar$

$i\hbar x^2$

Null

$2x/i\hbar$

$i\hbar x$

Maks poeng: 1